

The Effectiveness of Gottman Trust Revival-Based Couple Therapy on Emotional, Sexual, Intellectual, and Spiritual Intimacy Among Couples with Marital Infidelity Experience: A Single-Subject Study

Mansour Bayrami^{1✉} , Houmaan Moaveni²

1. Professor, Department of Psychology, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran. E-mail: m.bayrami@tabrizu.ac.ir

2. Ph.D Candidate in Clinical Psychology, Department of Clinical Psychology, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran. E-mail: Houmaan.Moaveni1402@ms.tabrizu.ac.ir

ARTICLE INFO

Article type:
Research Article

Article history:

Received 11 November 2025

Received in revised form 13 March 2026

Accepted 01 July 2026

Published Online 23 August 2026

Keywords:

gottman trust revival,
marital infidelity,
emotional intimacy,
sexual intimacy,
intellectual intimacy,
spiritual intimacy.

ABSTRACT

Background: The Gottman Trust Revival Method is an evidence-based approach that has emerged over recent decades as one of the most effective therapeutic interventions for rebuilding marital relationships following infidelity. Despite its well-documented efficacy in Western contexts, there remains limited empirical evidence regarding its effectiveness and cultural adaptation among Iranian couples who have experienced infidelity.

Aims: This study aimed to examine the effectiveness of Gottman-based trust revival couple therapy in enhancing emotional, sexual, intellectual, and spiritual intimacy among couples with a history of marital infidelity.

Methods: This study used an experimental single-case design with continuous assessment. Three couples with a history of marital infidelity were selected by convenience sampling from psychological clinics in Sanandaj (2025). The intervention included 13 sessions of Gottman couple therapy, held twice weekly for 90 minutes each. Assessments were conducted at baseline, during treatment, and one-month follow-up using the Bagarozzi Marital Intimacy Questionnaire (2001). Data were analyzed through visual analysis, the Reliable Change Index, effect size, percentage of improvement, and percentage of non-overlapping data.

Results: The Findings indicated that the greatest effects of the intervention were observed in emotional and sexual intimacy. Effect size indices across all dimensions of intimacy ranged from medium to large, and the percentage of improvement showed that the intervention enhanced emotional intimacy by 52.3%, sexual intimacy by 68.6%, intellectual intimacy by 47.9%, and spiritual intimacy by 31.5%. The reliable change further demonstrated clinically significant, effect of Gottman-based trust-rebuilding couple therapy on enhancing emotional, sexual, intellectual, and spiritual intimacy among couples. ($PI \geq 50$).

Conclusion: Couples who underwent the Gottman-based intervention reported substantial gains in various dimensions of intimacy. These findings suggest that the Gottman Trust Revival Model can be an effective framework for enhancing marital intimacy among couples who have experienced infidelity.

Citation: Bayrami, M., & Moaveni, H. (2026). The effectiveness of gottman trust revival-based couple therapy on emotional, sexual, intellectual, and spiritual intimacy among couples with marital infidelity experience: A single-subject study. *Journal of Psychological Science*, 25(162), 1-19. [10.66224/jps.25.162.2](https://doi.org/10.66224/jps.25.162.2)

Journal of Psychological Science, Vol. 25, No. 162, 2026

© The Author(s). DOI: [10.66224/jps.25.162.2](https://doi.org/10.66224/jps.25.162.2)

✉ **Corresponding Author:** Mansour Bayrami, professor, Department of psychology, Faculty of Education and Psychology, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

E-mail: m.bayrami@tabrizu.ac.ir, Tel: (+98) 914313447

Extended Abstract

Introduction

Marital relationships are among the most fundamental structures of shared life, playing a critical role in individual mental health and family stability. These relationships provide emotional and social support while facilitating personal and familial development. When marital bonds face crises such as infidelity, spouses' psychological security is compromised, threatening their mental health (Miri et al., 2024). Infidelity, as a breach of marital commitment, may occur directly, such as extramarital sexual relations, or indirectly through behaviors that ultimately lead to betrayal (Nikmanesh, 2020). Prior research categorizes infidelity into emotional, sexual, and virtual forms, which are major contributors to marital tension and reduced satisfaction (Vediak et al., 2024).

Studies in Iran indicate a notable prevalence of infidelity, with 24–34% of couples reporting online infidelity and 6% reporting sexual infidelity (Hamid et al., 2026; Ariapouran & Hajimoradi, 2021). Infidelity is also one of the primary causes of divorce (Hallajian et al., 2022; Fakoor et al., 2025) and has increased in recent years, raising social and psychological concerns (Debska & Walska, 2024). Beyond social consequences, infidelity significantly reduces marital intimacy, which encompasses emotional, sexual, cognitive, and spiritual dimensions (Bakhtiari et al., 2021; Nezamolmalki et al., 2025; Teymouri et al., 2020; Moradi et al., 2020). Emotional intimacy involves sharing all positive and negative emotions, sexual intimacy entails expressing sexual thoughts and fantasies, cognitive intimacy includes exchanging ideas and beliefs respectfully, and spiritual intimacy refers to sharing religious and spiritual experiences (Bagarozzi, 1987, 2014). The

reciprocal cycle of reduced intimacy can perpetuate further infidelity (Moradi et al., 2020).

Despite the importance of intimacy, empirical evidence on evidence-based interventions to restore it in Iran is limited. Studies using Gottman Trust-Based Therapy show effectiveness in restoring sexual intimacy and forgiveness (Shirdel, 2018; Zakrifar, 2021; Alizadeh et al., 2024; Kolahi & Ghażzadeh, 2024). However, a comprehensive assessment of its impact across all dimensions of intimacy in Iranian couples remains lacking. Therefore, this study aimed to examine the effectiveness of Gottman-based couple therapy on emotional, sexual, cognitive, and spiritual intimacy among couples with a history of infidelity, providing culturally relevant evidence for improving marital stability and mental health in Iran.

Method

This applied research adopted a single-case experimental design employing multiple nonconcurrent baselines and a one-month follow-up period. The study aimed to evaluate the effectiveness of the Gottman Trust Revival Method in enhancing marital intimacy dimensions among couples who had experienced infidelity. The target population comprised all couples with a history of marital infidelity who attended psychological clinics in Sanandaj during 2025. Three couples meeting the inclusion criteria—namely, a minimum of two years of marital life, age above 20 years, a score below 105 on the Marital Trust Scale, absence of sexual addiction, and no severe psychological disorders—were recruited through convenience sampling and sequentially introduced into the study at staggered intervals.

Data were gathered using the Marital Intimacy Questionnaire (Bagarozzi, 2001), the Marital Trust Scale (Gottman, 2015), and the Hypersexual Behavior Inventory (Reid et al., 2011). The Persian

versions of these instruments have demonstrated acceptable psychometric properties in previous studies. The intervention comprised the Gottman Trust Revival Program, delivered through thirteen structured 90-minute sessions conducted twice weekly at the Soukanayi Psychological Clinic in Sanandaj. Before treatment initiation, three baseline assessments were administered to establish stable pre-intervention measures. Couples entered the treatment phase at different time points to maintain the multiple-baseline design. Following every two sessions, participants completed the Marital Intimacy questionnaires to track intra-treatment changes, and a follow-up assessment was administered one month after the final session to evaluate the maintenance of therapeutic gains.

Data were analyzed through visual inspection of trend graphs, effect size estimation, mean percentage improvement (MPI), reliable change index (RCI), percentage of nonoverlapping data (PND), and percentage of overlapping data (POD). The clinical significance of the intervention outcomes was further assessed according to the operational criteria proposed by Ingram, Hayes, and Scott (2000).

Result

The study sample comprised three couples with a history of marital infidelity, whose demographic characteristics are summarized in Table 1. The unit of analysis was the couple; scores for each dimension of marital intimacy were initially collected from both partners and averaged to represent couple-level performance. Data across baseline (A), intervention (B), and follow-up (C) phases are presented in Table 2, and trend graphs for each couple were plotted separately.

For Couple 1, the percentage of non-overlapping data (PND) indicated that the Gottman Trust Revival Method produced substantial improvements across

all dimensions of marital intimacy. Emotional and sexual intimacy increased by 85.7%, while cognitive and spiritual intimacy improved by 100%. Intervention effect sizes were large across all dimensions (emotional: 1.34; sexual: 1.35; cognitive: 1.31; spiritual: 1.35), and the improvement percentages during the intervention ranged from 61.5% to 87%, reflecting clinically significant gains. The reliable change index confirmed that these improvements exceeded measurement error ($p < 0.05$).

Couple 2 demonstrated the most pronounced gains in sexual and cognitive intimacy (PND = 100%), moderate improvement in emotional intimacy (PND = 85.7%), and limited clinical change in spiritual intimacy (PND = 85.7%). Effect sizes across dimensions were large (1.28–1.46), and improvement percentages indicated successful intervention outcomes, particularly in sexual and cognitive intimacy.

Couple 3 exhibited variable outcomes, with improvements of 71.4% in emotional intimacy, 42.8% in sexual intimacy, and 57.1% in both cognitive and spiritual intimacy. Effect sizes ranged from 0.67 to 0.85, indicating medium to large effects. The intervention was most effective in enhancing sexual intimacy, showed moderate effects on emotional intimacy, and had a limited impact on cognitive and spiritual dimensions.

Overall, aggregated findings revealed that the intervention had the greatest impact on emotional and sexual intimacy (average improvements of 52.3% and 68.9%, respectively) and smaller effects on cognitive (47.9%) and spiritual intimacy (31.5%). The results indicate that the intervention was clinically effective, well-accepted, and safe for all couples, with positive changes maintained at one-month follow-up.

The operational evaluation of clinical effectiveness, based on the criteria proposed by Ingram, Hayes, and

Scott (2000), indicated that the magnitude of change observed in all three couples was clinically meaningful and consistent with the intervention goals. Overall improvement was evident, as all couples demonstrated increased marital intimacy scores and positive upward trends throughout the intervention and follow-up phases.

The generalization of change was supported by participants' reports of sustained improvements in

intimacy across sessions. Treatment acceptability was high, as all couples completed the intervention and follow-up phases without attrition. In addition, the intervention was clinically safe, with no adverse psychological or physical effects reported; instead, participants experienced enhanced well-being. Finally, treatment gains demonstrated stability, as improvements in marital intimacy were maintained during the follow-up phase.

Table 1. The change Scores and indices of PND, POD, effect size, percentage of improvement, and reliable change index of couples in the baseline, intervention, and follow-up phases

Measurement Stage	Couple 1					Couple 2				Couple 3		
	Emotional INT	Sexual INT	Intellectual INT	Spiritual INT	Emotional INT	Sexual INT	Intellectual INT	Spiritual INT	Emotional INT	Sexual INT	Intellectual INT	
Baseline 1	15	12	25	11	25	9	23	24	21	7	29	32
Baseline 2	17	10	23	14	28	8	20	25	20	9	30	30
Baseline 3	15	10	24	14	28	8	24	26	21	6	31	31
Session 2	18	11	25	15	27	9	25	25	19	7	29	30
Session 4	15	14	25	13	28	10	25	27	18	6	27	31
Session 6	20	15	30	16	31	12	28	27	23	8	31	31
Session 8	23	19	33	18	34	16	27	28	24	9	32	32
Session 10	25	20	34	18	36	17	30	28	26	12	33	32
Session 12	25	21	38	19	37	18	31	29	29	14	36	33
Session 14	26	20	40	21	38	16	35	31	31	14	36	34
Follow-up	23	25	38	20	36	18	34	30	30	13	35	34
PND (%)	85/7	85/7	100	85/7	85/7	100	100	85/7	71/4	42/8	57/1	57/1
POD (%)	14/3	14/3	0	14/3	14/3	0	0	14/3	28/5	57/2	42/9	42/9
Effect Size	1/34	1/35	1/31	1/35	1/28	1/36	1/46	1/35	0/83	0/85	0/67	0/68
Improvement (%)	66	87	66.7	61/5	41	92	57	24	50	90	20	9
Reliable Change Index	3/44	3/11	5/33	2/67	3/67	2/56	4/22	2	3/44	2/22	2	1

Conclusion

The findings of this study indicate that Gottman-based trust-repair couples therapy can significantly enhance emotional, sexual, cognitive, and spiritual intimacy among couples with a history of marital infidelity, and these improvements remained stable at follow-up. The intervention had the greatest effect on emotional and sexual intimacy, highlighting the

critical role of skills such as emotional expression, empathy, sexual relationship reconstruction, and intimate communication in improving relationship quality. These results can be generalized to couples with similar experiences of infidelity and comparable cultural and social contexts. Limitations include the small sample size, geographic concentration, and short follow-up duration, which constrain

generalizability. Additionally, the intervention had relatively lower effects on cognitive and spiritual intimacy, indicating the need for further investigation with larger, more diverse samples. The study demonstrates that structured, short-term interventions can produce tangible and lasting improvements in marital quality and psychological well-being, providing practical guidance for counselors and psychotherapists, particularly in designing programs for couples recovering from infidelity, and can serve as a foundation for specialized training workshops. Ultimately, rebuilding trust and strengthening intimacy not only enhances marital satisfaction but also promotes psychological health and relationship stability. Future research is recommended with larger, more diverse samples, longer follow-up periods, examination of the intervention's effects on additional couple-related variables, and implementation of professional training workshops to fully teach the stages and techniques of this Model.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This article is derived from the third authors master thesis in general psychology at the University of Tabriz with ethics code IR.TABRIZU.REC.1404.079 . To uphold ethical principles in this study, data collection was conducted after obtaining informed consent from the participants. Participants were also assured of the confidentiality of their personal information and the presentation of results without disclosing their names or identifying details.

Funding: This research was conducted without financial support and as part of a master thesis.

Authors' contribution: This article is derived from the master's thesis of the second author. The first author served as the principal supervisor.

Conflict of interest: The authors declare no conflict of interest for this study.

Acknowledgments: The authors sincerely thank the couples who participated in this study.

اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر روش احیای اعتماد گاتمن بر صمیمیت عاطفی، جنسی، عقلانی و معنوی زوجین دارای تجربه خیانت زناشویی: یک مطالعه تک آزمودنی

منصور بیرامی^۱✉، هومان معاونی^۲

۱. استاد، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. رایانامه: m.bayrami@tabrizu.ac.ir

۲. دانشجوی دکتری روانشناسی بالینی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. رایانامه: Houmaan.Moaveni1402@ms.tabrizu.ac.ir

چکیده

مشخصات مقاله

نوع مقاله:

پژوهشی

تاریخچه مقاله:

دریافت: ۱۴۰۴/۰۸/۲۰

بازنگری: ۱۴۰۴/۱۲/۲۲

پذیرش: ۱۴۰۵/۰۴/۱۰

انتشار برخط: ۱۴۰۵/۰۶/۰۱

کلیدواژه‌ها:

روش احیای اعتماد گاتمن،

خیانت زناشویی،

صمیمیت عاطفی،

صمیمیت جنسی،

صمیمیت عقلانی،

صمیمیت معنوی.

زمینه: زوج درمانی مبتنی بر روش احیای اعتماد گاتمن، رویکردی مبتنی بر شواهد است که در دهه‌های اخیر به‌عنوان یکی از مؤثرترین مداخلات درمانی برای بازسازی روابط زوجین پس از تجربه خیانت شناخته شده است. باوجود اثربخشی مستند این روش در جوامع غربی، شواهد علمی موجود درباره کارآمدی و بومی سازی آن در میان زوجین ایرانی دارای تجربه خیانت هنوز اندک و نیازمند بررسی‌های بیشتر است.

هدف: پژوهش حاضر باهدف بررسی اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر روش احیای اعتماد گاتمن بر صمیمیت عاطفی، جنسی، عقلانی و معنوی زوجین دارای تجربه خیانت زناشویی انجام شد.

روش: روش این پژوهش تجربی از نوع تک آزمودنی با طرح سنجش پیوسته و آزمودنی‌های متفاوت بود. جامعه آماری شامل زوجین دارای تجربه خیانت زناشویی مراجعه کننده به کلینیک‌های روان شناختی شهر سنندج در سال ۱۴۰۴ بود که ۳ زوج به صورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. مداخله شامل ۱۳ جلسه زوج درمانی گاتمن (۲۰۱۲)، هفته‌ای دو بار و هر جلسه ۹۰ دقیقه بود. ارزیابی‌ها در مرحله خط پایه، جلسات منتخب درمان و یک ماه پیگیری با مقیاس صمیمیت زناشویی باگاروزی (۲۰۰۱) انجام شد. داده‌ها با استفاده از ترسیم دیداری، شاخص تغییر پایا، درصد بهبودی، اندازه اثر و درصد داده‌های ناهمپوش تحلیل شدند.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بیشترین اثر مداخله در صمیمیت عاطفی و جنسی مشاهده شد. شاخص‌های اندازه اثر در تمامی ابعاد صمیمیت بین متوسط تا بزرگ بود و درصد بهبودی نشان داد که مداخله در صمیمیت عاطفی ۵۲/۳٪، صمیمیت جنسی ۶۸/۶٪، صمیمیت عقلانی ۴۷/۹٪ و صمیمیت معنوی ۳۱/۵٪ بهبود ایجاد کرده است. شاخص تغییر پایا نیز حاکی از تأثیر معنادار بالینی زوج درمانی مبتنی بر روش احیای اعتماد گاتمن در ارتقای صمیمیت عاطفی، جنسی، عقلانی و معنوی زوجین است ($PI \geq 50\%$).

نتیجه گیری: زوجین دارای تجربه خیانت که تحت درمان قرار گرفتند؛ صمیمیت عاطفی، جنسی، عقلانی و معنوی بهتری را تجربه کردند. استفاده از این مدل در بهبود ابعاد صمیمیت زوجین پیشنهاد می‌شود.

استاد: بیرامی، منصور؛ و معاونی، هومان (۱۴۰۵). اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر روش احیای اعتماد گاتمن بر صمیمیت عاطفی، جنسی، عقلانی و معنوی زوجین دارای تجربه خیانت زناشویی: یک مطالعه تک آزمودنی. *مجله علوم روانشناختی*، دوره ۲۵، شماره ۱۶۲، ۱-۱۹.

مجله علوم روانشناختی، دوره ۲۵، شماره ۱۶۲، ۱۴۰۵. DOI: 10.66224/jps.25.162.2

✉ نویسنده مسئول: منصور بیرامی، استاد، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. رایانامه: m.bayrami@tabrizu.ac.ir

تلفن: ۰۹۱۴۳۱۳۴۴۷

مقدمه

روابط زناشویی یکی از پایه‌ای‌ترین ساختارهای زندگی مشترک است و نقش حیاتی در سلامت روان و ثبات خانواده دارد. این روابط نه تنها بستر حمایت عاطفی و اجتماعی هستند، بلکه زمینه رشد فردی و خانوادگی را فراهم می‌کنند و هنگامی که این رابطه با بحران‌هایی مانند خیانت زناشویی روبه‌رو می‌شود، امنیت روانی زوجین تحت تأثیر قرار گرفته و سلامت روان آنان به مخاطره می‌افتد (میری و همکاران، ۱۴۰۳). خیانت زناشویی، به‌عنوان نقض پیمان ازدواج است که ممکن است به‌صورت عمدی یا غیرعمدی رخ دهد. شخصی ممکن است با علم به اصول حقوقی و عرفی ازدواج یا بدون داشتن آگاهی کافی خیانت بکند که می‌تواند به‌صورت مستقیم، مانند روابط جنسی خارج از ازدواج، یا به شکل غیرمستقیم و رفتاری که در نهایت منجر به خیانت می‌شود، بروز کند (نصیری و همکاران، ۱۴۰۱). در مرور ادبیات بر اساس ماهیت و شیوه وقوع، خیانت به سه نوع اصلی خیانت عاطفی^۱، جنسی^۲ و مجازی^۳ و یا ترکیبی از آن‌ها تقسیم شده است؛ که از عوامل اصلی بروز تنش و کاهش رضایت زناشویی در روابط زوجین هستند (ودویاک و همکاران، ۲۰۲۴).

بررسی مطالعات در ایران حاکی از شیوع قابل توجه خیانت در میان زوجین است؛ برای مثال، حدود ۲۴ تا ۳۴ درصد زوجین تجربه خیانت اینترنتی و ۶ درصد تجربه خیانت جنسی را گزارش کرده‌اند (حمید و همکاران، ۱۴۰۴؛ آریاپوران و حاجی‌مرادی، ۱۴۰۰). علاوه بر شیوع، خیانت به‌عنوان یکی از دلایل اصلی طلاق در ایران شناخته می‌شود. بر اساس مطالعه‌ای حلاجیان و همکاران (۱۴۰۱)، خیانت یکی از اصلی‌ترین عوامل طلاق و جدایی است. همچنین، فکور و همکاران (۱۴۰۳) تأکید کرده‌اند که در سال‌های اخیر، آمار خیانت در ایران روندی افزایشی داشته و پیامدهای اجتماعی و روانی آن موجب نگرانی جدی است؛ که می‌تواند به رشد تعداد خانوارهای تک‌والد و آسیب‌پذیری بیشتر جامعه منجر شود (دبسکا و والسکا، ۲۰۲۴).

فراتر از پیامدهای اجتماعی، خیانت اثرات روان‌شناختی جدی بر زوجین دارد و می‌تواند به‌عنوان یک عامل سبب‌ساز، آشکارساز یا تداوم‌بخش اختلالات روان‌شناختی مانند اضطراب، افسردگی، اختلالات هیجانی و

1. emotional infidelity
2. sexual infidelity
3. cyber infidelity
4. emotional Intimacy

اختلال در روابط میان فردی همراه گردد که اگر زوجین خیانت‌دیده تحت مداخلات روان‌شناختی قرار نگیرند، احتمال طلاق در میان آن‌ها افزایش می‌یابد که پیامدهای آن به‌موازات، سلامت روان خانواده و فرزندان را نیز، تحت تأثیر قرار می‌دهد (ایرواین و همکاران، ۲۰۲۴؛ سیگوان و همکاران، ۲۰۲۱). یکی از پیامدهای رایج خیانت، کاهش صمیمیت زوجینی است (نظام‌الملکی و همکاران، ۱۴۰۳؛ بختیاری و همکاران، ۱۴۰۰ و تیموری و همکاران، ۱۳۹۹). صمیمیت پدیده‌ای تعاملی و پویا است که بر پایه شناخت، درک، پذیرش و همدلی با احساسات دیگران، قدردانی از دیدگاه آن‌ها و تمایل به نزدیکی فیزیکی و ارتباط عمیق شکل می‌گیرد (باگاروزی، ۱۹۹۷، ۲۰۱۴). بر اساس یافته‌های پژوهش‌های پیشین، تجربه‌ی خیانت بیش از همه به چهار بُعد اصلی صمیمیت یعنی عاطفی^۴، جنسی^۵، عقلانی^۶ و معنوی^۷ آسیب می‌زند (علی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۳؛ سالاری و همکاران، ۱۴۰۱؛ مرادی و همکاران، ۱۳۹۹). صمیمیت عاطفی نیاز به اشتراک گذاشتن و تقسیم تمامی هیجانات مثبت و منفی با همسر است. صمیمیت جنسی نیاز به درمیان نهادن، سهم شدن و ابراز افکار، احساسات و خیال‌پردازی‌های جنسی با همسر است. صمیمیت عقلانی شامل تبادل ایده‌ها، باورها و دیدگاه‌های شخصی در فضایی مبتنی بر احترام متقابل است و صمیمیت معنوی به اشتراک تجارب، باورها و احساسات مرتبط با مذهب و مفاهیم معنوی میان زوجین اطلاق می‌شود (باگاروزی، ۲۰۱۴).

کاهش صمیمیت پس از وقوع خیانت معمولاً چرخه‌ای دوسویه ایجاد می‌کند که در آن، صمیمیت آسیب‌دیده نه تنها پیامد خیانت است، بلکه خود می‌تواند زمینه‌ساز خیانت‌های بعدی نیز شود (مرادی و همکاران، ۱۳۹۹). بر اساس نظریه‌ی سه‌وجهی عشق استرنبرگ^۸ (۱۹۸۶)، عشق از سه مؤلفه‌ی صمیمیت، اشتیاق و تعهد تشکیل شده است که صمیمیت به‌عنوان بُعد هیجانی عشق، پایه‌ی احساس نزدیکی و پیوند میان زوجین را شکل می‌دهد؛ که کاهش صمیمیت، احتمال بروز رفتارهای خیانت‌آمیز را افزایش می‌دهد؛ که در این چارچوب، بازسازی صمیمیت نه تنها در ترمیم رابطه مؤثر است، بلکه می‌تواند از وقوع خیانت‌های بعدی نیز پیشگیری کند (تازیکی و همکاران، ۱۴۰۳).

5. sexual intimacy
6. intellectual intimacy
7. spiritual intimacy
8. Triangular Theory of Love

باوجود اهمیت صمیمیت در پویایی روابط زوجین، شواهد پژوهشی در زمینه اثربخشی مداخلات مبتنی بر شواهد برای بازسازی صمیمیت در بافت فرهنگی ایران محدود است. در مرور مطالعات داخلی، آراین فر و اعتمادی (۱۳۹۵) در پژوهشی تطبیقی، اثر زوج درمانی یکپارچه نگر و هیجان مدار را بر صمیمیت زناشویی زوجین آسیب دیده از خیانت بررسی کردند. در ادامه، شیردل (۱۳۹۷) و ذاکری فر (۱۴۰۰) با بهره گیری از پروتکل درمانی احیای اعتماد گاتمن، اثربخشی این مداخله را بر متغیرهایی چون صمیمیت زناشویی، جذابیت جنسی، پایداری در روابط، بخشش و مهارگری بررسی کردند؛ باین حال، در این دو پژوهش، ابعاد گوناگون صمیمیت - به ویژه جنبه های عقلانی و معنوی - به صورت جامع مورد مطالعه قرار نگرفتند. در سال های اخیر، علی زاده و همکاران (۱۴۰۳) تأثیر زوج درمانی کوتاه مدت راه حل محور را بر بخشش و صمیمیت جنسی زنان آسیب دیده از خیانت بررسی کرده اند. همچنین، گاطع زاده و کلاهی (۱۴۰۳) با تکیه بر مبانی نظری گاتمن، اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر الگوی گاتمن را بر صمیمیت جنسی و بخشودگی ناشی از خیانت مطالعه کردند و طباطبایی والا (۱۴۰۰) اثربخشی زوج درمانی گاتمن بر سبک حل تعارض و صمیمیت زوجین بررسی کردند؛ باین حال، مداخله ای آنان از نظر ساختار و مراحل درمانی با پروتکل احیای اعتماد گاتمن که در پژوهش حاضر به کاررفته است تفاوت دارد. مرور کلی این پژوهش ها نشان می دهد که اگرچه مطالعات متعددی در زمینه بازسازی روابط پس از خیانت انجام شده است، اما بررسی جامع اثر پروتکل احیای اعتماد گاتمن بر ابعاد چندگانه صمیمیت (عاطفی، جنسی، عقلانی و معنوی)، با توجه به کارایی آن در فرهنگ غربی انجام نگرفته است.

در دهه های اخیر، گاتمن و گاتمن روش احیای اعتماد^۱ را به عنوان رویکردی مبتنی بر شواهد برای مقابله با خیانت و بازسازی اعتماد در زوج هایی که تجربه خیانت داشته اند، معرفی کردند. این روش، برخلاف بسیاری از رویکردهای پیشین زوج درمانی، به جای تمرکز صرف بر کاهش احساسات منفی، به بررسی نشانه های اختلال استرس حاد، ناراضی های زناشویی و پیامدهای روانی خیانت می پردازد (ایرواین و پلوسو، ۲۰۲۲). مداخله احیای اعتماد بر سه اصل کلیدی استوار است: جبران^۲، هماهنگی^۳

1. trust Revival Method(TRM)

2. atonement

3. attunement

و دلبستگی مجدد^۴. در مرحله جبران، فرد آسیب دیده فرصت می یابد تا پرسش ها و احساسات خود را بیان کند و از دیدگاه فرد خیانت کار، واقعیت خیانت شنیده شود. در مرحله هماهنگی، بازسازی رابطه پیش از خیانت و تقویت مهارت های ارتباطی و حل تعارض زوج ها هدف این مرحله است. در مرحله دلبستگی مجدد، اعتماد متقابل و دلبستگی مثبت بازسازی می شود؛ صمیمیت عاطفی و جنسی تقویت، ارتباط عقلانی بازسازی و ارزش مشترک تقویت می گردد (ایرواین و همکاران، ۲۰۲۴؛ ذاکری فر، ۱۴۰۰).

با توجه به شیوع بالای خیانت، پیامدهای مخرب آن بر ابعاد صمیمیت زناشویی و سیاست های کلی خانواده مبتنی بر الگوی اسلامی - ایرانی در چارچوب (پیشگیری از طلاق، تحکیم خانواده و شناسایی و حمایت از خانواده های پرخطر)، سوال پژوهش حاضر این است که چگونه زوج درمانی مبتنی بر روش احیای اعتماد گاتمن می تواند بر صمیمیت عاطفی، جنسی، عقلانی و معنوی زوجین دارای تجربه خیانت تأثیر گذار باشد؟

روش

الف) طرح پژوهش و شرکت کنندگان

این پژوهش با توجه به هدف از نوع کاربردی و با توجه به شیوه جمع آوری داده ها از نوع آزمایشی تک آزمودنی^۵ از نوع خطوط پایه چندگانه پلکانی با کنترل خط پایه چندگانه ناهمزمان با پیگیری یک ماه بود که این افراد به ترتیب در مراحل خط پایه، درمان و پیگیری شرکت کردند. طرح های آزمایشی تک آزمودنی ابزارهای ایده آلی برای تعیین کارایی درمان ها در محیط زندگی واقعی قبل از اجرای آن ها در مقیاس های بزرگ تر هستند (ونتر و همکاران، ۲۰۱۹). این پژوهش با توجه به زمان از نوع طولی و به لحاظ مکان محدود به زوجین دارای تجربه خیانت زناشویی در کلینیک های شهر سنج و به لحاظ سطح تحلیل از نوع کمی بود. شرکت کنندگان این پژوهش شامل سه زوج دارای تجربه خیانت زناشویی در سال ۱۴۰۴ بودند که در شهر سنج سکونت داشتند که به شیوه نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. این افراد از طریق انتشار فراخوان

4. attachment

5. single subject design

کرونباخ برای کل پرسشنامه ۰/۹۴ به دست آمد. همچنین ضریب آلفای کرونباخ برای ابعاد مختلف شامل صمیمیت عاطفی ۰/۸۹، عقلانی ۰/۸۱، جنسی ۰/۹۱ و معنوی ۰/۶۵ گزارش شده است. آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر ۰/۸۰ به دست آمد.

پرسش نامه اعتماد زناشویی (GTM): برای سنجش میزان اعتماد بین زوجین از پرسشنامه اعتماد زناشویی که توسط جان گاتمن (۲۰۱۵) طراحی شده است، استفاده شد. این پرسشنامه به منظور ارزیابی سطح اعتماد زوج‌ها به یکدیگر در روابط زناشویی تدوین شده و در «آزمایشگاه عشق» گاتمن برای سنجش پویایی‌های هیجانی و ارتباطی زوج‌ها به کاررفته است. ابزار مذکور شامل ۴۲ سؤال است که بر اساس مقیاس پنج درجه‌ای لیکرت از ۱ («کاملاً مخالفم») تا ۵ («کاملاً موافقم») نمره‌گذاری می‌شود. در این پرسشنامه، سؤالات شماره ۴، ۱۵، ۲۵، ۲۶، ۳۱، ۳۵ و ۳۹ به صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شوند، به این معنا که در آن‌ها نمره ۱ برای گزینه «کاملاً موافقم» و نمره ۵ برای «کاملاً مخالفم» در نظر گرفته می‌شود و برای سایر سؤالات نمره‌گذاری به صورت مستقیم انجام می‌گیرد. در این پرسشنامه، کسب نمره ۲۱۰ نشان‌دهنده سطح بسیار بالای اعتماد زناشویی است، در حالی که نمره ۴۲ بیانگر فقدان اعتماد در رابطه محسوب می‌شود. نقطه برش این ابزار نمره ۱۰۵ در نظر گرفته شده است. اعتبار و روایی نسخه اصلی این پرسشنامه توسط گاتمن (۲۰۱۵) به طور رسمی گزارش نشده است، اما در نسخه بومی شده آن، شیردل و همکاران (۱۳۹۷) روایی و پایایی ابزار را مورد بررسی قرار دادند. نتایج نشان داد که ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۳ بوده و پایایی مقیاس با استفاده از همبستگی هر عبارت با نمره کل، آلفای کرونباخ و ضریب دونیمه‌سازی به ترتیب ۰/۹۶، ۰/۹۳ و ۰/۹۴ به دست آمده است که نشان‌دهنده پایایی و انسجام درونی مطلوب پرسشنامه می‌باشد. همچنین، در پژوهش خبازی (۱۴۰۱) یافته‌ها نتایج مشابهی را تأیید کردند و ضرایب یاد شده در محدوده‌ای یکسان گزارش شدند که نشان از پایداری ساختار عاملی و قابلیت اعتماد بالا در جامعه ایرانی دارد. آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر ۰/۸۱ به دست آمد.

عمومی جهت شرکت در جلسات مشاوره ویژه زوجین باتجربه خیانت، شناسایی شدند. پس از انتشار فراخوان، زوجین به منظور بررسی انطباق با ملاک‌های ورود پژوهش زوج‌های که نمره پایین‌تر از ۱۰۵ در سنجش میزان اعتماد زناشویی کسب کنند؛ تجربه حداقل ۲ سال زندگی مشترک؛ داشتن حداقل ۲۰ سال سن؛ نداشتن اعتیاد جنسی (کسب نمره پایین‌تر از ۵۳ در مقیاس رفتار فزون کنشی جنسی) و عدم احراز ملاک‌های خروج (دریافت هم‌زمان درمان‌های دیگر؛ غیبت بیشتر از ۲ جلسه درمان؛ وجود اختلالات شدید روان‌شناختی در هر کدام از زوجین بر اساس خود گزارشی آن‌ها) مورد غربالگری قرار گرفتند. پس از تأیید شرایط لازم و اخذ رضایت‌نامه آگاهانه، سه زوج واجد شرایط به صورت در دسترس انتخاب و پلکانی وارد برنامه درمانی پژوهش شدند.

(ب) ابزار

پرسش نامه صمیمیت زناشویی (MINQ):^۱ در این پژوهش، برای سنجش صمیمیت زناشویی از پرسش‌نامه باگاروزی استفاده شد که توسط باگاروزی در سال ۲۰۰۱ طراحی شده و هدف آن ارزیابی صمیمیت در روابط زناشویی بود. این پرسش‌نامه شامل ۴۱ سؤال و ۸ بعد صمیمیت بود، اما در این مقاله تنها چهار بعد صمیمیت عاطفی، جنسی، عقلانی و معنوی به عنوان متغیرهای وابسته مورد استفاده قرار گرفت، زیرا هدف مطالعه بررسی تغییرات این ابعاد خاص در روابط زناشویی بود. صمیمیت عاطفی (سؤالات ۱ تا ۵)، صمیمیت عقلانی (سؤالات ۱۱ تا ۱۵)، صمیمیت جنسی (سؤالات ۱۶ تا ۲۰) و صمیمیت معنوی (سؤالات ۲۶ تا ۳۱) بودند. هر سوال دارای ۱۰ گزینه بوده و نمره‌گذاری آن بر اساس مقیاس لیکرت از ۱ «اصلاً مهم نیست» تا ۱۰ «بسیار مهم است» انجام می‌شود؛ بنابراین نمره کلی ۸ بعد بین ۴۱ تا ۴۱۰ متغیر است و بیشترین نمره برای هر بعد ۵۰ و برای بعد صمیمیت معنوی ۶۰ می‌باشد. نمره بالاتر در هر بعد نشان‌دهنده پاسخ‌دهی بهتر همسر به آن بعد است. روایی محتوایی نسخه اصلی ۰/۵۸، محاسبه شده و پایایی آن از طریق بازآزمایی با فاصله دو هفته ۰/۸۲ گزارش شده است (باگاروزی، ۲۰۰۱؛ زند و عسگری، ۱۴۰۲). نسخه فارسی این پرسش‌نامه توسط اعتمادی (۱۳۸۵) ترجمه شد و صحت آن توسط پنج استاد مشاوره مسلط به زبان انگلیسی تأیید گردید. روایی محتوا و صوری نسخه فارسی با نظر ۱۵ استاد مشاوره و ۱۵ زوج تأیید شد و پایایی آن با استفاده از آلفای

². Gottman Trust Metric Questionnaire

¹. Marital Intimacy Needs Questionnaire (MINQ)

پرسش نامه رفتار فزون جنسی (HBI):^۱ پرسشنامه رفتار جنسی فزون کنش توسط راید و همکاران (۲۰۱۱) طراحی شد و باهدف سنجش رفتارهای جنسی فزون کنش و اعتیاد به این رفتارها در افراد تدوین گردید. این ابزار شامل ۱۹ گویه است که پاسخ دهندگان میزان موافقت یا تجربه خود را بر اساس مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای از ۱ («هرگز») تا ۵ («همیشه») مشخص می‌کنند. ساختار پرسشنامه شامل سه خرده مقیاس اصلی است: کنترل (سؤالات ۲، ۴، ۷، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۵ و ۱۶)، پیامدها (سؤالات ۱، ۳، ۶، ۸، ۱۳، ۱۶ و ۱۸) و مقابله (سؤالات ۵، ۹، ۱۴ و ۱۹). حداقل نمره ۱۹ نشان‌دهنده عدم وجود رفتار فزون کنش جنسی و حداکثر نمره ۹۵ بیانگر شدت بالاتر اختلال در رفتارهای جنسی فرد است. نمره‌های بالاتر نشان‌دهنده شدت بیشتر رفتارهای جنسی فزون کنش و دشواری در کنترل تکانه‌های جنسی می‌باشد.

در نسخه اصلی، پایایی کل مقیاس ۰/۹۰ و برای زیرمقیاس‌های کنترل ۰/۹۵، مقابله ۰/۹۱ و پیامدها ۰/۸۹ گزارش شد. همچنین تحلیل عاملی تأییدی ۰/۹۵ و پایایی آزمون-بازآزمایی (۰/۹۱، $r=0.91$ ، $p<0.01$) نشان‌دهنده اعتبار بالای ابزار در نمونه اصلی بود (راید و همکاران، ۲۰۱۱). در نسخه ایرانی، نتایج شالچی و هاشمی (۱۳۹۶) نشان داد که پرسشنامه از همسانی درونی مطلوب و برازش مناسب مدل سه‌بعدی برخوردار است و بررسی با تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی این یافته‌ها را تأیید کرد. آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر ۰/۸۹ به دست آمد.

ج) معرفی برنامه مداخله

در این پژوهش برای اجرای متغیر مستقل از روش احیا اعتماد گاتمن (۲۰۱۲) استفاده شد. این برنامه یکی از رویکردهای زوج درمانی مبتنی بر شواهد است که باهدف بازسازی اعتماد و ترمیم پیوند زناشویی پس از تجربه خیانت طراحی شده است. فنون و محتوای هر یک از جلسات در جدول ذیل به‌طور خلاصه آورده شده است.

جدول ۱. بسته مداخله زوج درمانی مبتنی بر روش احیای اعتماد گاتمن

جلسات	اهداف	محتوی جلسات	تکالیف
جلسه اول	تعیین چارچوب و اهداف درمان	معارفه، بیان اهداف درمانی، بیان قوانین جلسات، ارائه توضیحاتی پیرامون روش احیای اعتماد گاتمن، مشخص کردن اهداف زوجین از درمان، بررسی تاریخچه مختصری از زندگی زوج‌ها، تعیین روزها و ساعات تشکیل جلسات	نوشتن اعتراف نامه در مورد خیانت
جلسه دوم	ابراز پشیمانی و شفاف سازی خیانت	اجرای اولین مرحله برنامه جبران (ابراز پشیمانی)، اعتراف و شفاف‌سازی در مورد خیانت، برنامه پیشنهادی گاتمن برای درمان جراحات خیانت، بررسی افکار خشم به‌جا و قربانی بی‌گناه، ارائه خلاصه مطالب	انجام پرسش نامه گاتمن
جلسه سوم	شناسایی نقاط ضعف رابطه	ادامه مرحله جبران، شناخت دلایل فرد فریبکار برای بازگشت، تغییر رفتار، شفاف‌سازی و افزایش تصدیق در فرد پیمان‌شکن، تشخیص ضعف‌ها در حوزه صمیمیت و مدیریت تعارض‌ها بر اساس پرسش‌نامه گاتمن، درک وجود مشکلاتی در رابطه، ارائه خلاصه مطالب	یادداشت تغییرات رفتاری و تلاش‌های فرد پیمان‌شکن برای بهبود رابطه
جلسه چهارم	تقویت پیوند هیجانی	شروع مرحله هماهنگی، توضیح مفهوم نقشه عشق و راه‌حل‌های بهبود آن، آموزش توانایی درک، احترام و تحسین، آموزش پرسیدن سؤالات باز پاسخ، افزایش عواطف مثبت، پاسخگویی و پیوند هیجانی، ارائه خلاصه مطالب و ارائه تکلیف	تمرین پرسیدن روزانه یک سؤال باز پاسخ و بیان تحسین یا قدردانی از همسر
جلسه پنجم	افزایش آگاهی از رفتارهای ویرانگر رابطه	مرور جلسه قبل، آموزش ابراز همدلی و هم دردی، معرفی چهار اسب‌سوار ویرانگر رابطه، معرفی انواع حالات دفاعی، روش‌های دیگر خیانت کردن به دیگران، ارائه خلاصه مطالب	آموزش گفتن خواسته‌ها بجای انتقادات
جلسه ششم	تقویت مهارت‌های حل مسئله و کاهش منفی‌گرایی	آموزش بازسازی شناختی برای تعارض‌های قابل حل، متقاعدسازی و حل مسئله (تکنیک دو دایره)، تکنیک توقف و نفس کشیدن، راهکارهای از بین بردن منفی‌گرایی	تمرین تکنیک توقف و نفس عمیق هنگام تعارض
جلسه هفتم	مدیریت تعارض‌های فیر قابل حل	آموزش بازسازی هیجانی برای تعارض‌های غیرقابل حل، درک کردن بجای حل مشکل، شوخ طبعی، اشاره به تفاوت مردان و زنان، معرفی چرخه فکر، احساس، رفتار، تحمل کردن	تکلیف در مورد چرخه فکر، احساس و رفتار و پذیرش

^۱. Hypersexual Behavior Inventory(HBI)

جلسات	اهداف	محتوی جلسات	تکالیف
جلسه هشتم	خلق معنا در رابطه	مرور جلسه قبل، بررسی برانگیختگی‌های فیزیولوژیکی، نفوذ عاطفی، بررسی رؤیاهای زندگی بررسی ریشه کودکی رویا، خلق معنای مشترک، ارائه خلاصه مطالب	نوشتن رؤیاها و آرزوهای فردی و مشترک و بررسی ریشه‌های آن‌ها
جلسه نهم	تقویت مهارت گوش دادن غیر تدافعی	مرور جلسه قبل و دریافت بازخورد در مورد آموزش‌های جلسات قبل، آموزش برنامه راپاپورت- گاتمن، گوش دادن غیر تدافعی، آموزش جلسات هفتگی اعلام وحدت، شنونده خشم، غم و ترس، ارائه خلاصه مطالب و ارائه تکلیف	بررسی الگوهای حمله دفاع و تمرین تجربه شنیدن خشم، غم و ترس همسر
جلسه دهم	تقویت اعتماد	مرور جلسه قبل، پنج مرحله همسویی و اعتماد، توجه به خواسته‌ها و انتظارات، آموزش گفتگو صمیمانه و کاهنده استرس، ارائه خلاصه مطالب و ارائه تکلیف	تمرین گفتگوهای کوتاه صمیمانه با همسر
جلسه یازدهم	بهبود صمیمیت جنسی	شروع مرحله دل‌بستگی، ارزیابی رابطه جنسی، عشق و شور در رابطه، ایجاد قوانینی برای شروع رابطه جنسی، ساخت برنامه عشق‌ورزی جنسی، ترجیحات در رابطه جنسی صحبت کردن قبل از خواب	برنامه ریزی برای تعامل عاشقانه کوتاه قبل از خواب
جلسه دوازدهم	تقویت تعهد	تعیین هزینه‌های بالا برای عهدشکنی‌های احتمالی، قدردانی از ویژگی‌های همسر، آموزش بخشش از طریق پذیرش سهم خود، تعهد و امید به زندگی و هدف‌های جدید و ازدواج دوم	نوشتن سه ویژگی مثبت همسر و تمرین بخشش با پذیرش سهم خود در مشکلات گذشته
جلسه سیزدهم	تثبیت بازسازی اعتماد و تعهد	مرور مباحث جلسات قبل و تأکید بر نقش بازسازی اعتماد در احیای روابط مجدد در زوج‌ها، نوشتن تعهدنامه توسط زوج‌ها برای یکدیگر	تکمیل و امضای تعهدنامه کتبی برای یکدیگر

(د) روش اجرا

این مطالعه پس از کسب مجوزهای لازم از کمیته اخلاق دانشگاه تبریز و با انتشار فراخوان آغاز شد. از میان داوطلبان، سه زوج که معیارهای ورود به مطالعه را داشتند، انتخاب و به‌طور پلکانی و با فواصل زمانی مختلف، تحت مداخله قرار گرفتند؛ به گونه‌ای که زوج اول و دوم به ترتیب در هفته‌های اول و دوم و زوج سوم دو هفته پس از زوج دوم، شروع به دریافت درمان نمودند. پیش از آغاز مداخله، در سه جلسه مجزا، پرسشنامه صمیمیت زناشویی به‌عنوان پیش‌آزمون تکمیل شد تا وضعیت پایه هر شرکت‌کننده ثبت گردد. سپس مداخله درمانی شامل ۱۳ جلسه، هر جلسه به مدت ۹۰ دقیقه، به‌صورت دو جلسه در هفته، در کلینیک روان‌شناختی سوکنایی شهر سنندج اجرا گردید. همچنین پس از هر دو جلسه مداخله، مجدداً پرسشنامه‌های صمیمیت زناشویی تکمیل شدند تا تغییرات متغیرهای پژوهش به شکل مکرر و مرحله‌ای در طول فرآیند درمان پایش شود. یک ماه پس از آخرین جلسه زوج‌درمانی، پرسشنامه مجدداً به شرکت‌کنندگان ارائه شد تا جهت پیگیری و ارزیابی ثبات درمان تکمیل گردند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از ترسیم نمودار دیداری^۱، اندازه اثر^۲، درصد بهبودی^۳

(PI)، شاخص تغییر پایا^۴ (RCI)، درصد داده‌های غیر همپوش^۵ (PND) و درصد داده‌های همپوش^۶ (POD) استفاده شد و درنهایت برای سنجش عملیاتی میزان کارایی بالینی نتایج پژوهش حاضر از ملاک‌های اینگرام، هایز و اسکات^۷ (۲۰۰۰؛ به نقل از رجبی و همکاران، ۱۳۹۲) استفاده گردید.

یافته‌ها

افراد شرکت‌کننده در تحقیق شامل ۳ زوج دارای تجربه خیانت بودند که ویژگی‌های جمعیت شناختی آن‌ها به شرح زیر است:

زوج اول شامل زنی ۳۰ ساله با مدرک کارشناسی ارشد و شغل خانه‌داری و مردی ۳۳ ساله با مدرک کارشناسی ارشد و شغل مهندس عمران بود؛ این زوج چهار سال از ازدواجشان می‌گذشت و فاقد فرزند بودند. زوج دوم شامل زنی ۲۶ ساله با مدرک دیپلم و شغل آزاد و مردی ۳۰ ساله با مدرک کارشناسی و شغل معلمی بود؛ مدت ازدواج آن‌ها ۲/۵ سال و بدون فرزند گزارش شد. زوج سوم شامل زنی ۳۱ ساله با مدرک کارشناسی و شغل آزاد و مردی ۳۷ ساله با مدرک کارشناسی و شغل حسابداری بود؛ این زوج هفت سال از ازدواجشان می‌گذشت و دارای یک فرزند بودند.

1. visual inspection

2. Effect Size

3. Percentage of Improvement

4. Reliable Change Index

5. Percentage of non-overlapping data

6. Percentage of overlapping data

7. Ingram, Hayes & Scott

در این پژوهش، واحد تحلیل زوج در نظر گرفته شد؛ از این رو نمرات هر بعد به طور جداگانه از زن و مرد جمع آوری و سپس میانگین گرفته شد. در نهایت، میانگین نمرات هر زوج به عنوان شاخصی از عملکرد آن زوج در تحلیل‌ها استفاده شد. داده‌های مرحله خط پایه (A)، مداخله (B) و پیگیری (A) برای هریک از آزمودنی در جدول ۲، آورده شده است و نمودار هر آزمودنی نیز به صورت جداگانه ترسیم شده است. با توجه به نتایج جدول ۲، شاخص درصد غیرهمپوشانی داده‌ها در مرحله خط پایه، مداخله و پیگیری در زوج اول نشان داد که روش احیای اعتماد گاتمن در بهبود ابعاد صمیمیت زناشویی مؤثر بوده است؛ به طوری که میزان اطمینان حاصل از این بهبود در صمیمیت عاطفی و صمیمیت جنسی برابر با ۸۵/۷ درصد و در صمیمیت عقلانی و معنوی برابر با ۱۰۰ درصد بوده است. همچنین اندازه اثر مداخله بر صمیمیت عاطفی (۱/۳۴)، صمیمیت جنسی (۱/۳۵)، صمیمیت عقلانی (۱/۳۱) و صمیمیت معنوی (۱/۳۵) به دست آمد که با توجه به اینکه مقادیر به دست آمده در دامنه ۱/۱۵ تا ۲/۷ قرار دارند، می‌توان گفت مداخله در هر چهار مؤلفه دارای اثر بزرگ و معنادار بوده است. در مرحله مداخله نیز درصد بهبودی در صمیمیت عاطفی ۶۶ درصد، در صمیمیت جنسی ۸۷ درصد، در صمیمیت عقلانی ۶۶/۷ درصد و در صمیمیت معنوی ۶۱/۵ درصد بود؛ که با توجه به بالاتر بودن مقادیر از ۵۰ درصد، حاکی از بهبود بالینی معنادار در تمامی مؤلفه‌هاست. همچنین شاخص تغییر پایا در صمیمیت عاطفی (۳/۴۴)، صمیمیت جنسی (۳/۱۱)، صمیمیت عقلانی (۵/۳۳) و صمیمیت معنوی (۲/۶۷) محاسبه شد و با توجه به اینکه مقدار این شاخص در تمامی مؤلفه‌ها بالاتر از ۱/۹۶ بود؛ تغییرات مشاهده شده از نظر آماری معنادار و فراتر از خطای اندازه گیری ارزیابی می‌شوند ($p < 0.05$). بر اساس نتایج جدول ۲، شاخص درصد غیرهمپوشانی داده‌ها در مراحل خط پایه، مداخله و پیگیری در زوج دوم نشان داد که روش احیای اعتماد گاتمن در افزایش نمرات ابعاد مختلف صمیمیت زناشویی مؤثر بوده است؛ به طوری که میزان اطمینان حاصل از این بهبود در صمیمیت عاطفی و معنوی برابر با ۸۵/۷ درصد و در صمیمیت جنسی و عقلانی برابر با ۱۰۰ درصد بود. اندازه اثر مداخله در صمیمیت عاطفی (۱/۲۸)، صمیمیت جنسی (۱/۳۶)، صمیمیت عقلانی (۱/۴۶) و صمیمیت معنوی (۱/۳۵) محاسبه شد که نشان‌دهنده اثر بزرگ و معنادار مداخله در هر چهار مؤلفه است. همچنین درصد بهبودی در مرحله مداخله برای صمیمیت عاطفی ۴۱ درصد،

صمیمیت جنسی ۹۲ درصد، صمیمیت عقلانی ۵۷ درصد و صمیمیت معنوی ۲۴ درصد بود؛ به گونه‌ای که مداخله در صمیمیت جنسی و عقلانی با موفقیت درمانی و در صمیمیت عاطفی با بهبود اندک همراه بود؛ اما در صمیمیت معنوی اثر مداخله از نظر بالینی معنادار نبوده است.

همچنین شاخص تغییر پایا در صمیمیت عاطفی (۳/۶۷)، صمیمیت جنسی (۲/۵۶)، صمیمیت عقلانی (۴/۲۲) و صمیمیت معنوی (۲) به دست آمد. از آنجا که مقدار این شاخص در تمامی مؤلفه‌ها بزرگ‌تر از ۱/۹۶ بود می‌توان نتیجه گرفت که تغییرات مشاهده شده از نظر آماری معنادار بوده و فراتر از خطای اندازه گیری و نوسانات طبیعی ابزار است ($p < 0.05$).

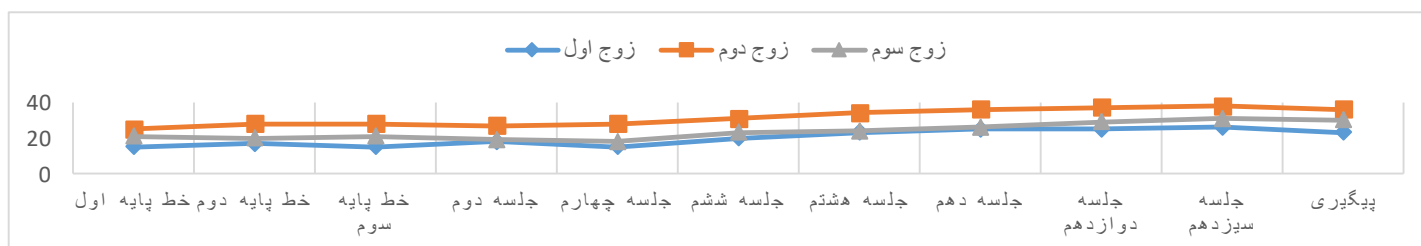
بر اساس نتایج جدول ۲، مداخله با روش احیای اعتماد گاتمن در زوج سوم اثرات متفاوتی بر ابعاد صمیمیت زناشویی داشت. میزان بهبود صمیمیت عاطفی ۷۱/۴ درصد، صمیمیت جنسی ۴۲/۸ درصد و صمیمیت عقلانی و معنوی ۵۷/۱ درصد بود. شاخص درصد همپوشانی داده‌ها، نیز نشان داد که مداخله در کاهش نوسانات خط پایه در صمیمیت جنسی نسبتاً بیشتر و در سایر ابعاد متوسط بوده است. اندازه اثر مداخله در صمیمیت عاطفی ۰/۸۳، صمیمیت جنسی ۰/۸۵، صمیمیت عقلانی ۰/۶۷ و صمیمیت معنوی ۰/۶۸ بود که بیانگر اثر متوسط تا بزرگ مداخله است. درصد بهبودی در مرحله مداخله نشان داد که مداخله در صمیمیت جنسی با موفقیت درمانی همراه بوده، در صمیمیت عاطفی بهبود متوسط حاصل شده، اما در صمیمیت عقلانی و معنوی اثر مداخله از نظر بالینی قابل توجه نبوده است. شاخص تغییر پایا در هر چهار بعد صمیمیت نشان داد که تغییرات مشاهده شده در صمیمیت عاطفی، جنسی و عقلانی از نظر آماری معنادار و فراتر از خطای اندازه گیری بوده‌اند، در حالی که در صمیمیت معنوی تغییرات معنادار بالینی قابل اتکا نبوده است.

در نهایت بررسی درصد بهبودی هر سه زوج نشان داد که مداخله با روش احیای اعتماد گاتمن تأثیر متفاوتی بر ابعاد صمیمیت زناشویی داشته است. زوج اول بیشترین بهبودی درمانی و زوج سوم کمترین پاسخ را تجربه کردند. در این میان، مداخله بیشترین اثر را بر صمیمیت عاطفی و جنسی داشته و اثر آن بر صمیمیت عقلانی و معنوی محدودتر بوده است؛ به طوری که درصد بهبودی کلی صمیمیت عاطفی ۵۲/۳ درصد و صمیمیت جنسی ۸۹/۶ درصد بود که در هر دو بعد نشان‌دهنده موفقیت درمانی است،

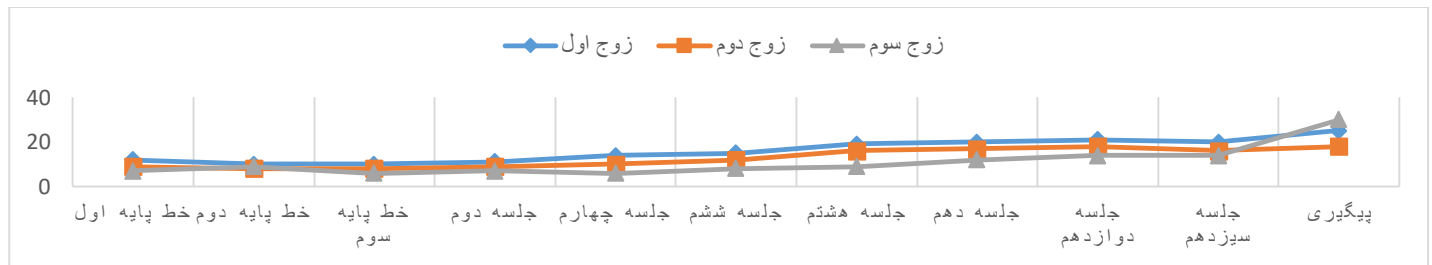
صمیمیت عقلانی ۴۷/۹ درصد (بهبود اندک تا متوسط) و صمیمیت معنوی ۳۱/۵ درصد (بهبود اندک) گزارش شد.

جدول ۲. نمرات و شاخص‌های PND، POD، اندازه اثر، درصد بهبودی و شاخص تغییر پایدار زوجین در مرحله خط پایه، پیگیری و مداخله

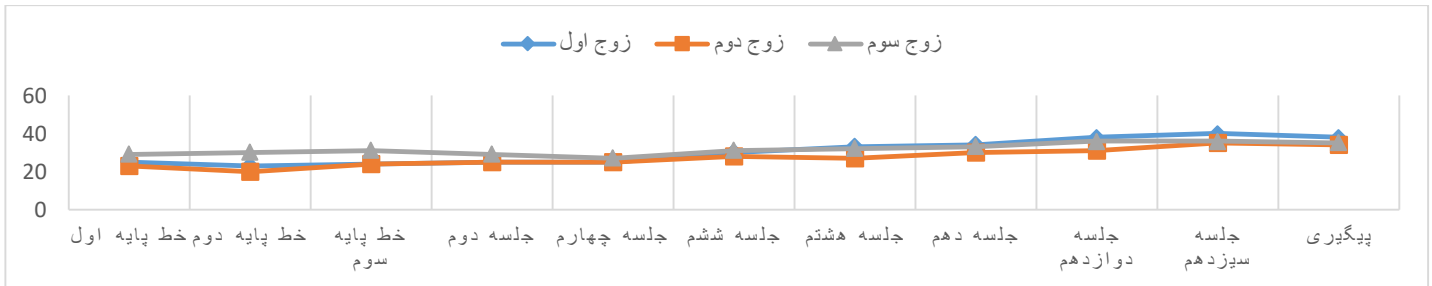
مراحل سنجش	زوج اول			زوج دوم			زوج سوم		
	صمیمیت عاطفی	صمیمیت جنسی	صمیمیت عقلانی	صمیمیت معنوی	صمیمیت عاطفی	صمیمیت جنسی	صمیمیت معنوی	صمیمیت عاطفی	صمیمیت جنسی
خط پایه اول	۱۵	۱۲	۲۵	۱۱	۲۵	۹	۲۳	۲۱	۷
خط پایه دوم	۱۷	۱۰	۲۳	۱۴	۲۸	۸	۲۰	۲۰	۹
خط پایه سوم	۱۵	۱۰	۲۴	۱۴	۲۸	۸	۲۴	۲۱	۶
جلسه دوم	۱۸	۱۱	۲۵	۱۵	۲۷	۹	۲۵	۱۹	۷
جلسه چهارم	۱۵	۱۴	۲۵	۱۳	۲۸	۱۰	۲۵	۱۸	۶
جلسه ششم	۲۰	۱۵	۳۰	۱۶	۳۱	۱۲	۲۸	۲۳	۸
جلسه هشتم	۲۳	۱۹	۳۳	۱۸	۳۴	۱۶	۲۷	۲۴	۹
جلسه دهم	۲۵	۲۰	۳۴	۱۸	۳۶	۱۷	۳۰	۲۶	۱۲
جلسه دوازدهم	۲۵	۲۱	۳۸	۱۹	۳۷	۱۸	۳۱	۲۹	۱۴
جلسه سیزدهم	۲۶	۲۰	۴۰	۲۱	۳۸	۱۶	۳۵	۳۱	۱۴
پیگیری	۲۳	۲۵	۳۸	۲۰	۳۶	۱۸	۳۴	۳۰	۱۳
PND	۸۵۰٫۷	۸۵۰٫۷	۱۰۰	۸۵۰٫۷	۸۵۰٫۷	۱۰۰	۱۰۰	۸۵۰٫۷	۴۲۰٫۸
POD	۱۴۰٫۳	۱۴۰٫۳	۰	۱۴۰٫۳	۱۴۰٫۳	۰	۰	۱۴۰٫۳	۵۷۰٫۲
اندازه اثر	۱٫۳۴	۱٫۳۵	۱٫۳۱	۱٫۳۵	۱٫۲۸	۱٫۳۶	۱٫۴۶	۱٫۳۵	۸۵۰
درصد بهبودی	۶۶	۸۷	۶۶٫۷	۶۱٫۵	۴۱	۹۲	۵۷	۲۴	۹۰
شاخص تغییر پایا	۳/۴۴	۳/۱۱	۵/۳۳	۲/۶۷	۳/۶۷	۲/۵۶	۴/۲۲	۳/۴۴	۲/۲۲

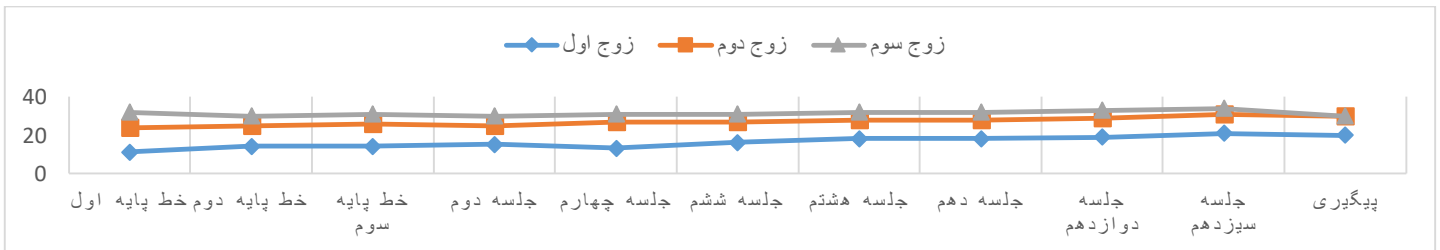
نمودار ۱. روند تغییر نمرات صمیمیت عاطفی زوجین

نمودار ۲. روند تغییر نمرات صمیمیت جنسی زوجین

نمودار ۳. روند تغییر نمرات صمیمیت عقلانی زوجین

نمودار ۴. روند تغییر نمرات صمیمیت معنوی زوجین

برخوردار بوده به نحوی که در جلسه پیگیری تغییرات مثبت صمیمیت زوجینی در هر سه زوج تداوم داشته است برخوردار بوده به نحوی که در جلسه پیگیری تغییرات مثبت صمیمیت زوجینی در هر سه زوج تداوم داشته است.

بحث و نتیجه گیری

این پژوهش باهدف تعیین اثربخشی زوج درمانی مبتنی بر روش احیای اعتماد گاتمن بر صمیمیت عاطفی، جنسی، عقلانی و معنوی زوجین دارای تجربه خیانت زناشویی انجام شد. اولین یافته‌ی این پژوهش نشان داد که بیشترین تغییرات در بعد صمیمیت عاطفی رخ داده بود و این تغییرات در مرحله پیگیری نیز پایدار باقی مانده بودند؛ که نشان دهنده تأثیر قابل توجه مداخله بر ابعاد هیجانی رابطه است که نقش اساسی در بازسازی اعتماد پس

برای سنجش عملیاتی میزان کارایی بالینی نتایج پژوهش حاضر مطابق ملاک‌های اینگرام، هایز و اسکات (۲۰۰۰) اندازه تغییر در هر سه زوج با توجه به اهداف مداخله قابل توجه بوده و از نظر بالینی معنادار است. از سویی کلیت تغییر نیز قابل توجه بوده چراکه در هر سه زوج با توجه به درصد بهبودی و سیر صعودی و افزایش نمرات صمیمیت زوجینی درمان و بهبودی معنادار به وقوع پیوسته است. از سویی عمومیت تغییر نیز قابل توجه بوده چراکه هر سه زوج اظهار داشتند که با تداوم جلسات مداخله، میزان صمیمیت آن‌ها بهبود یافته. همچنین میزان پذیرش درمان نیز چشمگیر بوده به نحوی که هر سه زوج فرایند درمان را تا مرحله پیگیری دنبال نموده‌اند. از سویی این مداخله برای هر سه زوج از ایمنی برخوردار بوده چراکه در جلسات مداخله سلامت روانی و جسمانی زوجین تهدید نشده بود بلکه بر سلامت آن‌ها افزوده شده بود. از طرفی تغییرات رخ داده از ثبات هم

از خیانت دارد. یافته‌های این پژوهش با پژوهش ابروین و همکاران (۲۰۲۴) و شیردل و همکاران (۱۳۹۷) هم سو است و همچنین با پژوهش دریایی لال و همکاران (۱۴۰۱) درباره زوج درمانی گاتمن بر صمیمیت جنسی هم‌راستا است. در تبیین این یافته مبنی بر نظریه سه‌وجهی عشق استرنبرگ (۱۹۸۶)، عشق ترکیبی از سه مؤلفه اصلی صمیمیت، شور و شهوت و تعهد است که در زوج درمانی مبتنی بر روش احیای اعتماد گاتمن، در جلسات چهارم و پنجم که به آموزش مهارت‌های ابراز احساسات، همدلی و احترام متقابل می‌پردازند، مستقیماً موجب افزایش صمیمیت عاطفی در زوجین می‌گردند. بر اساس پژوهش ابروین و همکاران (۲۰۲۴)، این مداخله که به‌طور همزمان بر ابراز پشیمانی، ترمیم رابطه و تقویت دلبستگی و هیجان مثبت تمرکز دارد، باعث افزایش احساس نزدیکی و امنیت میان زوجین می‌شود و از طریق افزایش اعتماد متقابل، صمیمیت آن‌ها را نیز ارتقا می‌بخشد.

یافته‌ی دیگر این پژوهش نشان داد که سطح صمیمیت جنسی زوج‌ها پس از مداخله افزایش یافته که با یافته‌های پژوهش شیردل (۱۳۹۷) مبنی بر تعیین اثربخشی آموزش بازسازی اعتماد بر صمیمیت، جذابیت جنسی و پایداری روابط زوجین مواجهه شده با بی‌وفایی هم سو است. در تبیین این یافته‌ها مبنی بر نظریه گاتمن (۲۰۱۱) افزایش صمیمیت عاطفی، باعث ایجاد فضایی امن و پذیرفته‌شده برای به اشتراک‌گذاری افکار و احساسات در مورد مسائل جنسی می‌گردد که نقش کلیدی در بهبود کیفیت رابطه دارد. علاوه بر این، جلسات یازدهم و دوازدهم که به بازسازی رابطه جنسی اختصاص دارند، شور و شهوت را تقویت می‌کنند. توجه به عشق و شور، برنامه‌ریزی برای عشق‌ورزی و ابراز ترجیحات جنسی، انرژی و انگیزه لازم برای حفظ رابطه عاشقانه را فراهم می‌آورد که این امر از اصول مهم نظریه گاتمن است. در تبیین این یافته مبنی بر پژوهش شیردل (۱۳۹۷) در زوجین خیانت‌دیده، اعتماد به دلیل تجربه خیانت کاهش یافته و این کاهش اعتماد موجب تضعیف صمیمیت جنسی می‌شود. مداخله روش احیای اعتماد با تمرکز بر بازسازی اعتماد از طریق ابراز پشیمانی، پاسخ‌گویی شفاف به پرسش‌ها، ترمیم رابطه و تقویت دلبستگی، این اعتماد را افزایش داده و به دنبال آن صمیمیت جنسی زوجین را ارتقا می‌دهد.

یافته‌ی دیگر این پژوهش، افزایش صمیمیت عقلانی بود. در این زمینه پژوهش مستقلی وجود نداشت و این یافته را می‌توان به‌عنوان جنبه‌ای نوآورانه از مطالعه حاضر در نظر گرفت. با این حال، با توجه به اینکه هر دو

مطالعه از مدل زوج درمانی گاتمن استفاده کرده‌اند، نتایج این پژوهش با پژوهش طباطبایی والا (۱۴۰۰) که اثربخشی زوج درمانی گاتمن را بر سبک‌های حل تعارض و صمیمیت زوجین نشان داده بود، تاحدی همسو است، هرچند در آن پژوهش مدل احیای اعتماد گاتمن به کار نرفته و جامعه مورد مطالعه شامل زوج‌های دارای تجربه خیانت نبوده است. در تبیین این یافته مبنی بر نظریه گاتمن (۲۰۱۱) این مداخله با ارتقای شفافیت، صداقت و مسئولیت‌پذیری در رابطه، زوجین را قادر می‌سازد به‌طور آگاهانه و منطقی احساسات، نیازها و نگرانی‌های یکدیگر را درک و پردازش کنند.

با پاسخ‌گویی به پرسش‌های شریک آسیب‌دیده و بازسازی اعتماد و با تمرین مهارت‌های ارتباطی و پذیرش تأثیر، فضای باز و امنی برای گفت‌وگوی منطقی و حل مسائل رابطه فراهم می‌کند. در تبیین این یافته‌ها مبنی بر پژوهش ذاکری فر (۱۴۰۰) مبنی بر اثربخشی مداخله مبتنی بر روش احیای اعتماد گاتمن بر تعهد، بخشش، مهارگری و کارکردهای تحولی خانواده زوج‌های آسیب‌دیده از پیمان‌شکنی زناشویی، روش احیای اعتماد گاتمن باعث ایجاد ارتباط متقابل دوسویه، حل مسئله مشترک، بازنمایی ایده‌ها و تفکرات منطقی می‌گردد که به صوت غیرمستقیم با صمیمیت عقلانی در ارتباط است. درنهایت، یافته‌ی دیگر صمیمیت معنوی زوجین است. در این راستا نیز پژوهشی وجود ندارد و این یافته را می‌توان به‌عنوان جنبه‌ای نوآورانه از مطالعه حاضر در نظر گرفت. در تبیین این یافته مبنی بر نظریه گاتمن و سیلور (۲۰۱۲) صمیمیت معنوی اگرچه مستقیماً موضوع جلسات نیست، اما به‌طور غیرمستقیم و عمیق افزایش می‌یابد. افزایش این بعد عمدتاً از طریق خلق معنا رخ می‌دهد، جایی که زوجین رؤیاهای ارزش‌ها و اهداف وجودی خود را با یکدیگر در میان می‌گذارند و همچنین جلسات مربوط به اعتماد، بخشش و تعهد با ایجاد امنیت وجودی و پیوند ارزش‌محور، بنیان معنوی رابطه را تقویت می‌کنند.

با این حال، ازجمله محدودیت‌های پژوهش می‌توان به نمونه کوچک، تمرکز جغرافیایی محدود و کوتاهی مدت پیگیری اشاره کرد که تعمیم نتایج را محدود می‌کند. همچنین، اثر مداخله بر برخی ابعاد صمیمیت (عقلانی و معنوی) کمتر از سایر مؤلفه‌ها بود که نیازمند بررسی‌های تکمیلی است.

بر اساس یافته‌های این پژوهش، پیشنهاد‌های پژوهشی برای مطالعات آینده می‌تواند شامل گسترش نمونه‌گیری و بررسی اثربخشی این مدل بر

منابع

- آریاپوران، سعید، و حاجی مرادی، راضیه (۱۴۰۰). نقش بهزیستی معنوی، گذشت و خودافشاگری زناشویی در خیانت برخط همسران: یک پژوهش زمینه‌یابی. *مشاوره و روان درمانی خانواده*، ۱۱(۱)، ۱-۳۴. doi: 10.22034/fcp.2021.61960
- اعتمادی، عذرا، نوابی نژاد، شکوه، احمدی، احمد، و ولی اله، فرزاد (۱۳۸۵). بررسی اثربخشی زوج درمانی شناختی- رفتاری بر صمیمیت زوجین مراجعه کننده به مراکز مشاوره در شهر اصفهان. *مطالعات روان‌شناختی*، ۲(۱)، ۶۹-۸۷. doi: 10.22051/psy.2006.1679
- آرین‌فر، نیره، و اعتمادی، عذرا (۱۳۹۵). مقایسه اثربخشی زوج درمانی یکپارچه نگر و هیجان مدار بر صمیمیت زناشویی زوجین آسیب دیده از خیانت همسر. *پژوهش های مشاوره*، ۵۹(۱۵)، ۷-۳۷. <https://doi.org/10.22051/psy.2006.1679>
- تازیکی زهرا، چوب‌فروش‌زاده آزاده، رضاپور یاسر (۱۴۰۳). نقش واسطه‌ای صمیمیت زناشویی در رابطه بین بحران میان‌سالی با تمایل به خیانت در مردان میانسال. *پژوهش های مشاوره*. ۲۳ (۹۰): ۱۱۶-۱۴۱. <http://iranccounseling.ir/journal/article-1950-1-fa.html>
- خجازی، ملیحه، کیمیایی، سید علی، کارشکی، حسین، و مشهدی، علی. (۱۴۰۱). ارزیابی الگوی معادلات ساختاری عوامل مؤثر بر صمیمیت زناشویی زوج‌ها در دوران عقد. *پژوهش‌های علوم شناختی و رفتاری*، ۱۲(۱)، ۸۳-۱۰۲. <https://doi.org/10.22108/cbs.2022.134270.1667>
- ذاکری فر، هما (۱۴۰۰). *اثربخشی مداخله مبتنی بر باسازی اعتماد گاتمن بر تعهد، بخشش، مهارگری و کارکرد های تحولی خانواده زوج های آسیب زده از پیمان شکنی زناشویی*. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه فردوسی مشهد. <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/c6bbc404c4fdd66ac09ab7a1d2cb9156>
- زند، محمد اسماعیل، و عسکری، فائزه (۱۴۰۲). اثربخشی مشاوره گروهی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر عملکرد خانواده و صمیمیت زناشویی زنان مراجعه کننده به مرکز مشاوره خانواده شهر قم. *رویش روان شناسی* ۱۲(۶)، ۱۶۳-۱۷۲. <http://frooyesh.ir/article-1-4739-fa.html>
- رجبی، غلام رضا، ایمانی، مهدی، خجسته‌مهر، رضا، بیرامی، منصور، و بشلیده، کیومرث (۱۳۹۲). بررسی کارایی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد و زوج‌درمانی رفتاری یکپارچه‌نگر بر نگرانی و سازگاری زناشویی زنان دارای آشفتگی زناشویی و اختلال اضطراب فراگیر. *تحقیقات علوم رفتاری*، ۱۱(۶)، ۶۰۰-۶۱۹. <http://rbs.mui.ac.ir/article-351-1-fa.html>
- سالاری فیض آباد، هاجر، نورانی‌پور، رحمت الله، و زهراکار، کیانوش (۱۴۰۱). اثربخشی زوج‌درمانی یکپارچه رفتاری بر بهبود صمیمیت زناشویی در زنان

گروه‌های بزرگ‌تر و متنوع‌تر باشد تا بتوان نتایج را تعمیم‌پذیرتر کرد. همچنین طراحی مطالعه‌های مقایسه‌ای که این پروتکل را با دیگر رویکردهای درمانی مقایسه کند، می‌تواند به بررسی دقیق‌تر کارآمدی کمک کند. در حوزه کاربردی، پیشنهاد می‌شود مشاوران و روان‌درمانگران برای بازسازی روابط زوجینی که تجربه خیانت داشته‌اند، از روش احیای اعتماد گاتمن بهره‌گیرند، زیرا این مداخله می‌تواند صمیمیت عاطفی، جنسی، عقلانی و معنوی را تقویت و اعتماد متقابل را بازسازی کند. همچنین، برگزاری کارگاه‌های آموزشی تخصصی برای آموزش کامل مراحل و تکنیک‌های این روش و تدوین برنامه‌های مشاوره‌ای مبتنی بر اهداف، ارزش‌ها و رؤیاهای زوجین، امکان تثبیت تغییرات مثبت، ارتقای رضایت زناشویی و بهبود سلامت روانی و پایداری رابطه را فراهم می‌آورد.

ملاحظات اخلاقی

- پیروی از اصول اخلاق پژوهش:** این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده سوم در رشته روانشناسی در دانشگاه تبریز با شناسه اخلاق IR.TABRIZU.REC.1404.079 است. به جهت حفظ رعایت اصول اخلاقی در این پژوهش سعی شد تا جمع‌آوری اطلاعات پس از جلب رضایت شرکت‌کنندگان انجام شود. همچنین به شرکت‌کنندگان درباره رازداری در حفظ اطلاعات شخصی و ارائه نتایج بدون قید نام و مشخصات شناسنامه افراد، اطمینان داده شد.
- حامی مالی:** این پژوهش در قالب پایان‌نامه کارشناسی ارشد و بدون حمایت مالی انجام شده است.
- نقش هر یک از نویسندگان:** این مقاله برگرفته از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نویسنده دوم است؛ نویسنده اول به عنوان استاد راهنما در این پژوهش نقش داشتند.
- تضاد منافع:** نویسندگان همچنین اعلام می‌دارند که در نتایج این پژوهش هیچ گونه تضاد منافی وجود ندارد.
- تشکر و قدردانی:** بدین وسیله از زوجینی که در این پژوهش شرکت کردند، تشکر و قدردانی می‌گردد.

References

- Alizadeh, Z., Sadegnezhadei, D., Mahdilou, S. S., & Smkhani Akbarinejhad, H. (). The effectiveness of solution-focused brief couple therapy on forgiveness and sexual intimacy of women affected by marital infidelity. *Medical Science Journal of Islamic Azad University, Tehran Medical Branch*, 34(4), 431-439. [Persian]. <http://tmuj.iautmu.ac.ir/article-1-2198-en.html>
- Ariapooran, S. and Hajimoradi, R. (2021). The Role of Spirituality Well-being, Forgiveness, and Marital Self-Disclosure in Internet Infidelity in Couples: A Survey Study. *Family Counseling and Psychotherapy*, 11(1), 1-34. [Persian]. doi: 10.22034/fcp.2021.61960
- Arianfar N, Etemadi O. Comparison of the Efficacy of Integrative Couple Therapy and Emotionally Focused Couple Therapy on marital intimacy injured by wife infidelity in Couples. *QJCR* 2016; 15 (59):7-37. [Persian]. <https://doi.org/10.22051/psy.2006.1679>
- Bakhtiari, E., Hosseini, S. S., Arefi, M., & Afsharinia, K. (2021). The Mediating Role of Marital Intimacy in the Relationship between Attachment Style and Couples' Attitude Towards Infidelity. *Journal of Counseling Research*. [Persian]. <http://dx.doi.org/10.18502/qjcr.v20i77.6144>
- Bagarozzi, D. A. (2014). *Enhancing intimacy in marriage: A clinician's guide*. routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315787053>
- Bagarozzi, D. A. (2001). *Enhancing intimacy in marriage*, Branner-Rouledye, Tylor & Forancis group. <https://doi.org/10.4324/9781315787053>
- Bagarozzi, D. A. (1997). Marital intimacy needs questionnaire: Preliminary report. *American Journal of Family Therapy*, 25(3), 285-290. <https://doi.org/10.1080/01926189708251073>
- Dębska, J., & Walęcka-Matyja, K. K. (2024). The role of managing information about infidelity and differentiation of self in the adaptation of spouses after infidelity. In *Family Forum* (Vol. 14, pp. 87-105). DOI: 10.25167/FF/5515
- آسیب دیده از خیانت همسر. فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده، ۱۲(۴۰)، ۷۱-۸۹. DOI: 10.18502/qjcr.v22i82.10111
- شیردل، ملیحه (۱۳۹۷). بررسی تدوین مدل علی پیشینی پایداری و روابط زناشویی در زوجین مواجه شده با بی وفایی و تعیین اثر بخشی آموزش بازسازی اعتماد بر صمیمیت، جذابیت جنسی و پایداری روابط آنها. رساله دکتری، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد مشهد.
- شیردل ملیحه، حسینیان سیمین، کیمیایی، سید علی، و صفاریان طوسی، محمدرضا (۲۰۱۸). تدوین مدل علی پیش بینی پایداری روابط زناشویی در زوجین مواجه شده با بی وفایی. *سلامت اجتماعی*، ۵(۴)، ۳۷۵-۳۸۵. <https://doi.org/10.22037/ch.v5i4.22777>
- شالچی، بهزاد، و سیدهاشمی، سیدقاسم (۱۳۹۶). همسانی درونی و تحلیل عاملی تاییدی پرسشنامه رفتار فزون کشی جنسی در بین دانشجویان. *مجله دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی*، ۱۵(۳)، ۲۳۹-۲۵۱. SID. <https://sid.ir/paper/85020/fa>
- طباطبایی والا، زهرا (۱۴۰۰). اثربخشی زوج درمانی گاتمن بر سبک حل تعارض و صمیمیت زوجین. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز. <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/d902de8f7342d95d0adf7b83be89d727>
- کلاهی، رویا، و گاطعزاده، عبدالامیر. (۱۴۰۳). اثربخشی زوج درمانی به روش گاتمن بر صمیمیت جنسی و بخشودگی ناشی از خیانت همسران. *روانشناسی اجتماعی*، ۱۳(۱۲)، ۱۹-۲۸. <https://sanad.iau.ir/fa/Article/1119222>
- مرادی، زهره، مالکی، مرجان، و نامجو، فرهاد (۱۳۹۹). پیش بینی گرایش به خیانت زناشویی در زنان: نقش سبک های زندگی و صمیمیت زناشویی. *روانشناسی زن*، ۱(۱)، ۳۸-۵۱. <https://civilica.com/doc/1328803>
- نصیری، زکیه، هنرپروران، نازنین، جوادزاده شهشهانی، فاطمه، و سامانی، سیامک (۱۴۰۱). شناسایی عوامل زمینه ای و آشکار ساز در خیانت زناشویی: یک مطالعه کیفی. فصلنامه خانواده درمانی کاربردی، ۳(۱۰ پیاپی ۱۰)، ۱۱۰-۱۳۵. <https://civilica.com/doc/1469309/>

- Daryaye Lal, A., Akbari, B., & Sadeghi, A. (2022). Comparing the Effectiveness of Gottman's Couple Therapy and Emotion-Focused Therapy on Couples' Marital Intimacy. *Razavi international journal of medicine*, 10(1). [Persian]. [10.30483/rijm.2022.254329.1156](https://doi.org/10.30483/rijm.2022.254329.1156)
- Etemadi, o., navabinezhad, sh., ahmadi, s.a., & farzad, vali elah. (2006). a study on the effectiveness of cognitive-behaviour couple therapy on couple's intimacy that refer to counseling centers in esfahin. *psychological studies*, 2(1-2), 69-87. [Persian]. [SID. https://sid.ir/paper/67630/en](https://sid.ir/paper/67630/en)
- Fekoor, M., Khodami, A., & Piltan, F. (2024). Sociological Investigation of Factors Influencing Extramarital Relationships in Couples from Bandar Abbas. *Journal of Assessment and Research in Applied Counseling (JARAC)*, 6(1), 34-44. [Persian]. [10.61838/kman.jarac.6.1.4](https://doi.org/10.61838/kman.jarac.6.1.4)
- Gottman, J. M., & Gottman, J. S. (2015). Gottman couple therapy. <https://psycnet.apa.org/record/2015-25194-005>
- Gottman, J., & Silver, N. (2012). *What makes love last?: How to build trust and avoid betrayal*. Simon and Schuster.
- Gatezadeh, A., & Kolahi, R. (2024). The effectiveness of Gottman's couple therapy on sexual intimacy and forgiveness caused by husbands' infidelity. *Scientific Journal of Social Psychology*, 12(73), 15-28. [Persian]. <https://sanad.iau.ir/fa/Article/1119222>
- Halajian, Z., Babakhani, V., Pooyamanesh, J., & Jafari, A. (2022). Comparison of the effectiveness of couple therapy based on acceptance and commitment and couple therapy based on guttman method on marital commitment. *Journal of Psychological Science*, 21,(۱۱۵). [Persian]. <https://psychologicalscience.ir/article-1-1605-fa.html>
- Hamid, N., Esmaeli, S., & Marashy, S.A. (2025). Comparison of the efficacy of acceptance and commitment therapy (ACT) and its online version on marital interactions and emotional control in women affected by marital infidelity. *Journal of Psychological Science*. ۲۴(150), 41-58. [Persian]. <https://psychologicalscience.ir/article-1-2756-fa.html>
- Miri, N., Zarbakhsh Bahri, M.R., & Ghorban Shirodi, Sh. (2024). Presenting the model of trust in couples affected by betrayal based on emotional schemas with the mediation of communication patterns and emotional expression. *Journal of Psychological Science*, 23. [Persian]. <https://psychologicalscience.ir/article-1-2450-fa.html>
- Moradi, zohreh, malaki, marjan, & namjo, farhad. (2020). Predicting Lifestyle and Marital Intimacy on the Tendency to Marital Infidelity in Women. *Psychology of Woman Journal*, 1(1), 38-51. [Persian]. <https://doi.org/10.61838/kman.pwj.1.1.4>
- Nasiri, Z., Honarparvaran, N., Javadzadeh Shahshahani, F., & Samani, S. (2022). Investigating the precipitating and exhibiting factors of marital infidelity: a qualitative study. *Applied Family Therapy Journal (AFTJ)*, 3(1), 110-135. [Persian]. <https://doi.org/10.61838/kman.aftj.3.1.7>
- Nezamalmolki, M., Bahrainian, S. A., & Shahabizadeh, F. (2024). Effectiveness of Integrative Couple Therapy on Sexual Function, Marital Intimacy, and Impulsivity in Women Affected by Marital Infidelity. *Journal of Assessment and Research in Applied Counseling (JARAC)*, 6(2), 19-26. [Persian]. <https://doi.org/10.61838/kman.jarac.6.2.3>
- Khabazi, M., kimiaee, S. A., kareshki, H. and Mashhadi, A. (2022). The Evaluation of the structural equation model of factors affecting on marital intimacy in newlywed couples. *Research in Cognitive and Behavioral Sciences*, 12(1), 83-102. [Persian]. <https://doi.org/10.22108/cbs.2022.134270.1667>
- Reid, R. C., Garos, S., & Carpenter, B. N. (2011). Reliability, validity, and psychometric development of the Hypersexual Behavior Inventory in an outpatient sample of men. *Sexual Addiction & Compulsivity*, 18(1), 30-51. <https://doi.org/10.1080/01926189708251073>
- Rajabi, G., Imani, M., Khojasteh Mehr, R., Beyrami, M., & Beshlideh, K. (2014). *The study of the efficacy of acceptance-based behavior therapy and integrative*

- behavioral couple therapy on women with distressed couples and general anxiety disorder. *Research in Behavioral Sciences*, 11(6), 600–619. [Persian]. URL: <http://rbs.mui.ac.ir/article-351-1-fa.html>
- Wdowiak, K., Maciocha, A., Wąż, J., Słomka, P., Drogoń, J., Chachaj, W., ... & Konieczko, D. (2024). Cheating in relationships—literature review. *Polish Journal of Public Health*, 134, 104-108. doi.org/10.12923/2083-4829/2024-0023
- Siguan, A. N. D. R. E. W., Ong, M. F. T., & Cañete, S. I. M. (2021). The impact of infidelity on Filipino family dynamics and young adult Filipino's self-concept. *MALIM: Jurnal Pe Pengajian Umum Asia Tenggara*, 22(2021).14-37. <https://doi.org/10.17576/MALIM-2021-2201-02>
- Salary Feyzabad, H., Noorani Poor, R., & Zahra Kar, K. (2022). A comparison of the effectiveness of integrative couple therapy and integrative behavioral couple therapy on increasing emotional and sexual intimacy of couples traumatized by infidelity. *QJCR*, 21(82), 3. [Persian]. DOI: [10.18502/qjcr.v22i82.10111](https://doi.org/10.18502/qjcr.v22i82.10111)
- Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological review*, 93(2), 119. <https://psycnet.apa.org/doi/10.1037/0033-295X.93.2.119>
- Shirdel, M., Hosseinian, S., Kimiaei, S.-A., & Safarian-Toosi, M. (2018). Developing a Causal Model to Predict the Stability of Marital Relationship in Couples who are Faced with Unfaithfulness. *SALĀMAT-I LJTIMĀĪ (Community Health)*, 5(4), 375–385. [Persian]. <https://doi.org/10.22037/ch.v5i4.22777>
- Shalchi, B., & Seyed Hashemi, S.G. (2017). Internal consistency and confirmatory factor analysis of Hypersexual Behavior Inventory among students. *SJsPH*, 15(3), 239–251. [Persian]. SID. <https://sid.ir/paper/85020/fa>
- Irvine, T. J., Peluso, P. R., Benson, K., Cole, C., Cole, D., Gottman, J. M., & Schwartz Gottman, J. (2024). A pilot study examining the effectiveness of Gottman method couples therapy over treatment-as-usual approaches for treating couples dealing with infidelity. *The Family Journal*, 32(1), 81-94. <https://doi.org/10.1177/10664807231210123>
- Irvine, T. J. (2022). Validating the effectiveness of a Gottman Method couples therapy intervention, the Trust Revival Method, for affair recovery: A randomized control trial (Doctoral dissertation, Florida Atlantic University). ProQuest Dissertations Publishing. <https://www.proquest.com/dissertations-theses/validating-effectiveness-gottman-method-couples/docview/2767372145>
- Teymouri, Z., Mojtabaei, M., & Rezazadeh, S. M. R. (2020). The effectiveness of emotionall focused couple therapy on emotion regulation, anger rumination, and marital intimacy in women affected by spouse infidelity. *Caspian Journal of Health Research*, 5(4), 78-82. [Persian]. <https://api.semanticscholar.org/CorpusID:237412938>
- Taziki Z, Choobforoushzadeh A, Rzapour Y. The mediating role of marital intimacy in the relationship between midlife crisis with a tendency to Infidelity in middle-aged men. *QJCR* 2024; 23 (90): 5 URL: <https://iran-counseling.ir/journal/article-1-1950-en.html>
- Ventz, S., Lai, A., Cloughesy, T. F., Wen, P. Y., Trippa, L., & Alexander, B. M. (2019). Design and evaluation of an external control arm using prior clinical trials an real-world data. *Clinical Cancer Research*, 25(16), 4993-5001. <https://doi.org/10.1158/1078-0432.CCR-19-0820>
- Zand M E, Askari F. (2023). The effectiveness of group consultation base on acceptance and commitment therapy on family performance and marital intimacy women clients in family counselling center of Qom. *Rooyesh*. 12(6), 163-172. [Persian]. URL: <http://frooyesh.ir/article-1-4739-fa.html>